

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

MINISTRY OF AGRICULTURE

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O SUSTAVU OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
ZA 2022. GODINU**

ANNUAL REPORT ON THE SYSTEM OF BOVINE ANIMALS IDENTIFICATION AND
REGISTRATION IN THE REPUBLIC OF CROATIA FOR 2022

Zagreb, ožujak 2023.

SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA

THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF BOVINE ANIMALS

Sustav obveznog označavanja i registracije goveda uspostavljen je i provodi se u skladu s propisima Europske unije koji uređuju područje jedinstvenog označavanja svih goveda u Republici Hrvatskoj, postupke registracije označenih goveda i registracije premještanja goveda te uspostavu jedinstvene baze podataka. Jedinstveni registar goveda je ažurna, računalno vođena evidencija goveda iz koje su vidljivi podaci o rođenju, provedenom označavanju, uvozu, premještanju, uginuću, klanju i izvozu goveda.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva označavanje svakog goveda dvjema ušnim markicama na kojima je otisnut Jedinstveni životni broj goveda i to do 20. dana starosti ili ranije ukoliko govedo napušta gospodarstvo. Jednom aplicirana ušna markica ne smije se uklanjati ili mijenjati, a u slučaju gubitka aplicira se zamjenska ušna markica koja nosi isti Jedinstveni životni broj. Označavanje provode posjednici kojima je ovaj postupak odobren od strane Ministarstva poljoprivrede, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, zatim ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe te terenski djelatnici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. Trenutno više od 350 posjednika ima ovlasti za samostalno označavanje goveda. Postupak označavanja i registracije obuhvaća osim samog apliciranja ušnih markica i upis podataka o označenom govedu u Jedinstveni registar goveda te izdavanje Putnog lista goveda. Za pravilno i pravovremeno označavanje goveda odgovoran je njegov posjednik koji između ostalog ima i obvezu vođenja Registra goveda na gospodarstvu u koji upisuje podatke o svim govedima na njegovu gospodarstvu te o svim promjenama vezanim uz premještanje goveda.

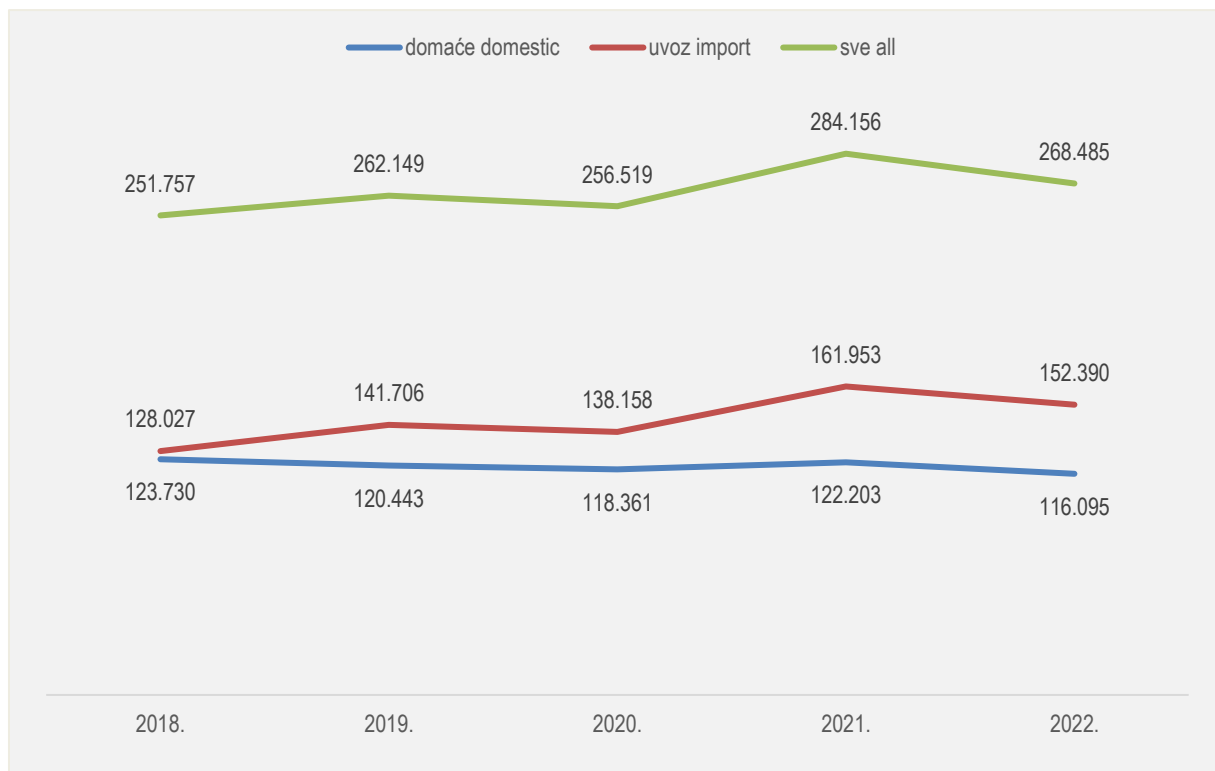
Prilikom registracije goveda u Jedinstveni registar goveda, govedo se upisuje pod dodijeljenim Jedinstvenim životnim brojem, te se za svako govedo upisuje datum njegova rođenja, spol i pasmina, majka i otac ukoliko je poznat te podaci o posjedniku i gospodarstvu na kojem je govedo oteljeno. Registar sadrži i podatke o svakom premještanju goveda bilo da se radi o premještanju goveda na novo gospodarstvo, uginuću, odlasku na klanje ili izvozu. Prilikom spomenutih premještanja uz govedo uvijek mora biti njegov Putni list. Točna i pravovremena prijava svakog premještanja goveda temelj je za točnu i ažurnu bazu podataka o govedima, a za prijavu premještanja odgovoran je posjednik goveda.

U nastavku su predstavljeni podaci upisani u Jedinstveni registar goveda tijekom 2022. godine, a koji su rezultat aktivnosti svih sudionika jedinstvenog sustava označavanja i registracije goveda.

Tijekom 2022. godine u Jedinstveni registar goveda upisano je **268.485** goveda. Broj upisanih goveda u 2022. je za 5.5 % manji od broja upisanih goveda u 2021. godini. U 2022. godini bilježi se pad broja označenih goveda domaćeg porijekla kao i pad broja registriranih goveda stranog porijekla u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 1. **Ukupan broj označenih i registriranih goveda po godinama i porijeklu / Total number of identified and registered bovine per year and origin**

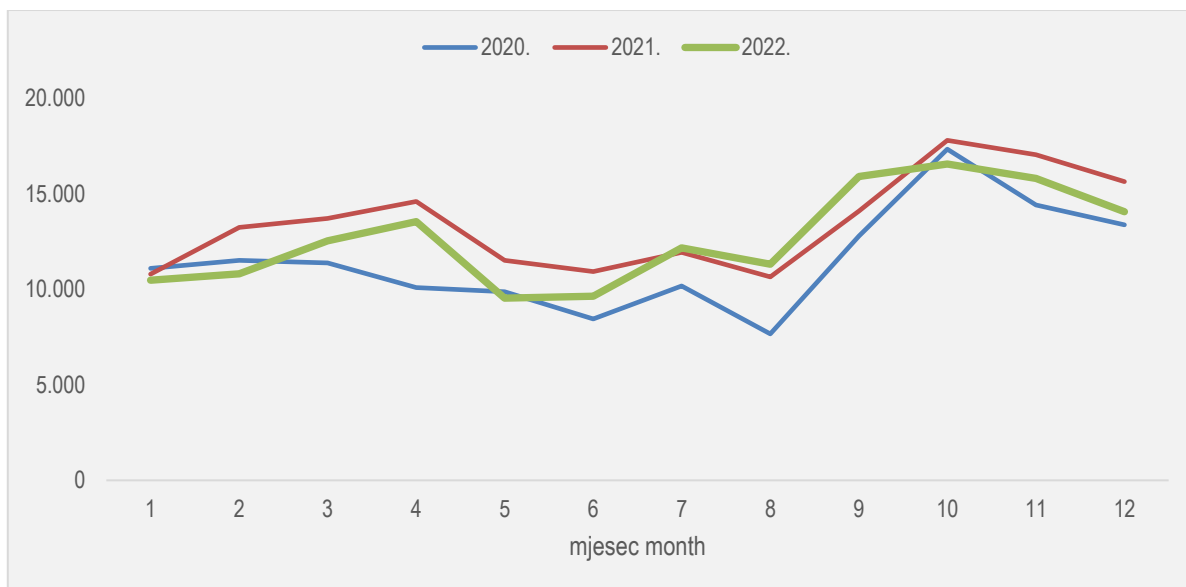

Grafikon 2. **Ukupan broj označenih i registriranih goveda po mjesecima / Total number of identified and registered bovine per months**

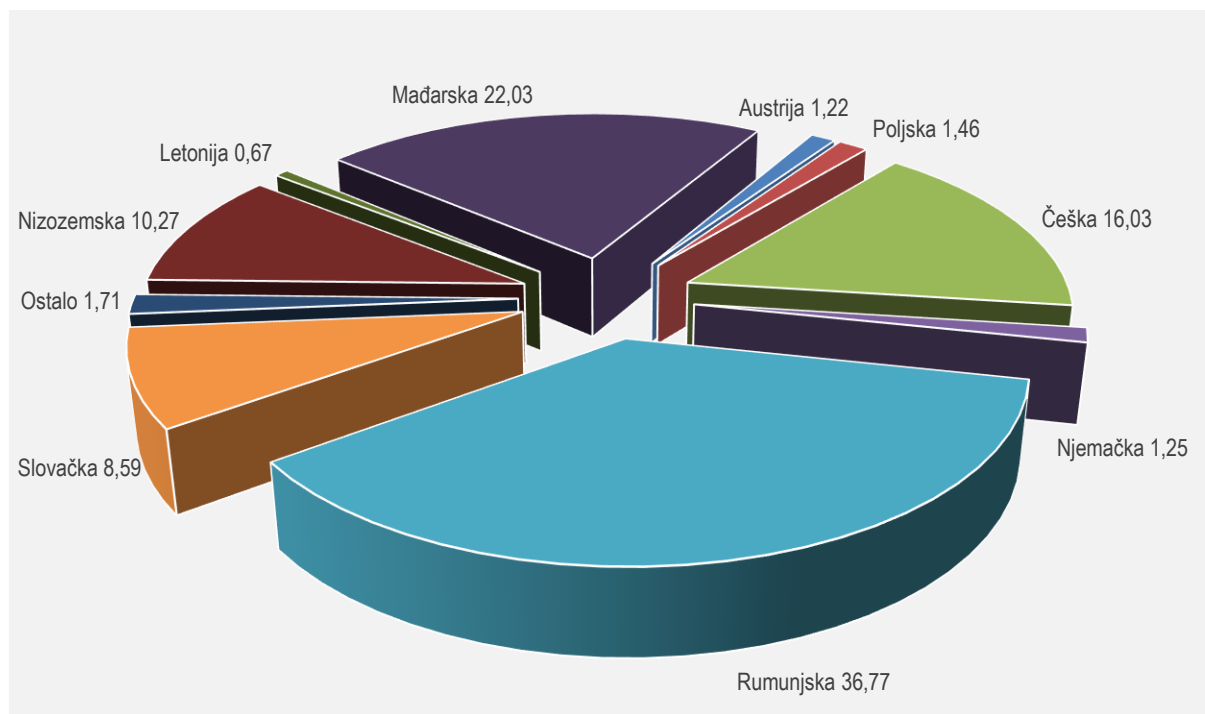
U 2022. godini registrirano je **116.095** goveda domaćeg porijekla.

Grafikon 3. Broj registriranih goveda stranog porijekla po mjesecima
Number of imported registered bovine per months

Tijekom 2022. godine u Republiku Hrvatsku je uvezeno i upisano u Jedinstveni registar goveda ukupno **152.390** goveda, koja su namijenjena daljnjem uzgoju i tovu.

Grafikon 4. Udio uvezenih goveda po zemljama izvoznicama (u %)
Percentage of imported bovine according to the export country (%)

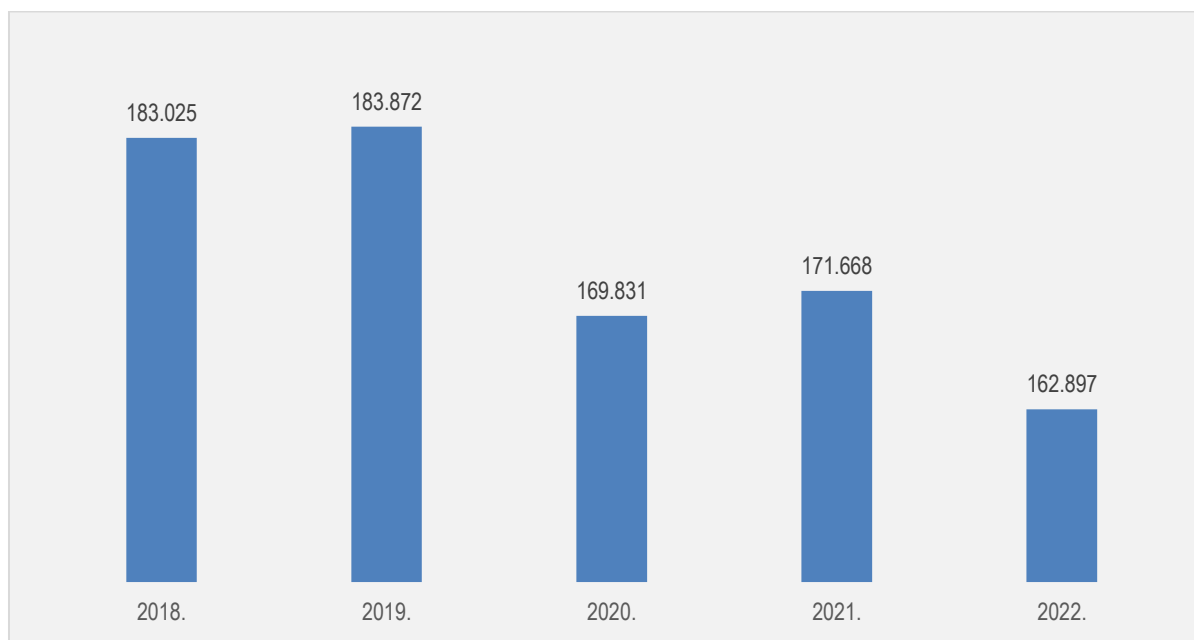
Od ukupnog broja uvezenih goveda namijenjenih daljnjem uzgoju najveći broj uvezen je iz Rumunjske i čini više od 36 % ukupnog uvoza.

Tablica 1. **Uvezena goveda po pasminama / Imported animals per breed**
* genotip / genotype

Pasmina <i>Breed</i>	Broj grla <i>Number of animals</i>
Križanac mesnih pasmina*	34.601
Simentalska	24.858
Križanac s mesnom pasminom*	21.733
Križanac za proizvodnju mesa i mlijeka*	21.154
Belgijsko plavo govedo	16.934
Limousin	14.953
Charolais	7.487
Križanac sa simentalskom pasminom*	3.946
Holstein	3.029
Angus	1.271
Blonde D Aquitaine	887
Ostalo	1.537

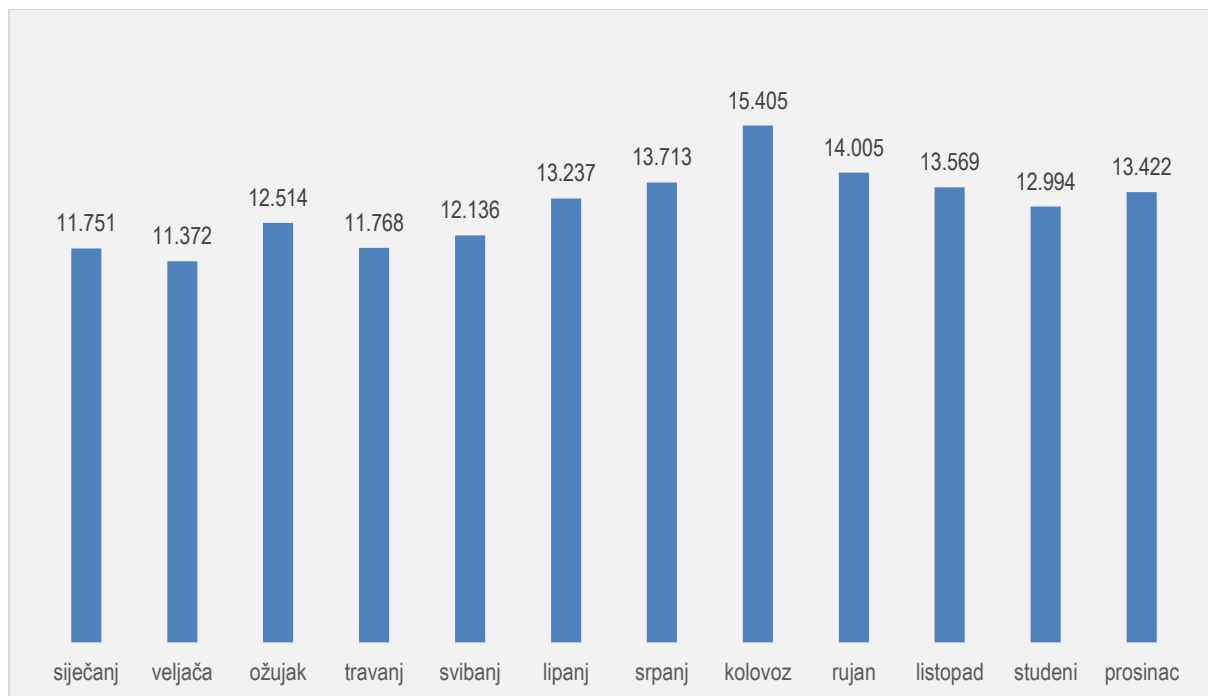
Od ukupnog broja uvezenih goveda u 2022. godini najveći broj čine križanci, te pasmine simentalska, belgijsko plavo govedo i limousin. Podatke o uvezenim govedima u Jedinstveni registar goveda upisuju ovlaštene veterinarske organizacije.

Grafikon 5. **Broj registriranih zaklanih goveda po godinama / The number of registered slaughtered bovine per year**

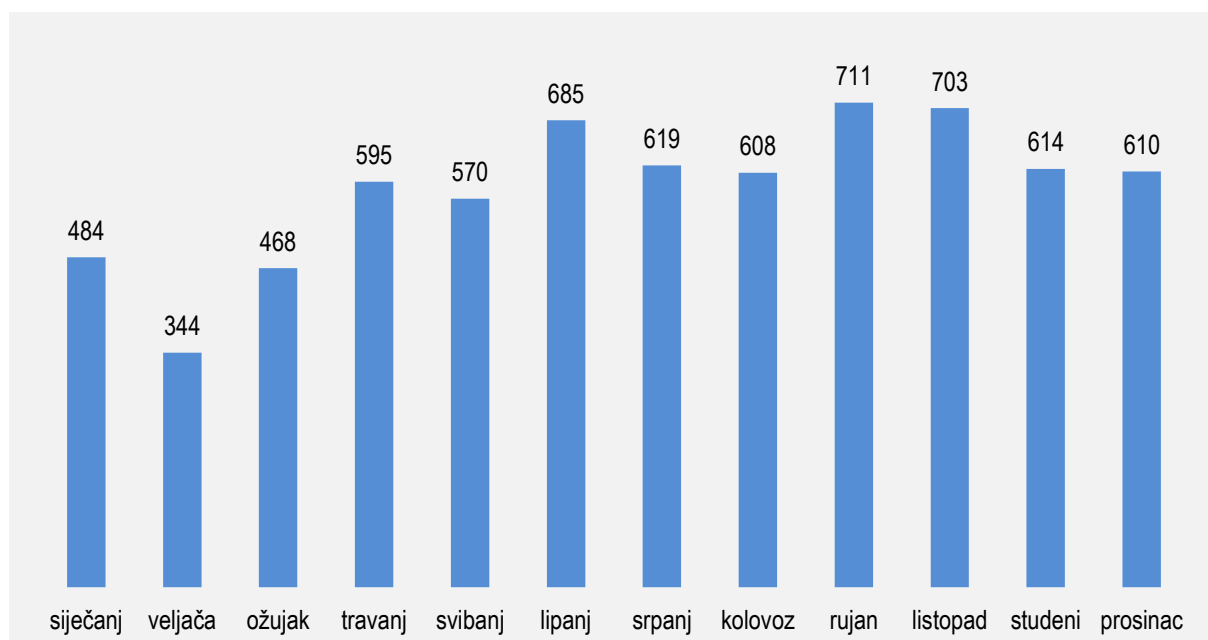

Grafikon 5. prikazuje broj ukupno zaklanih goveda u Republici Hrvatskoj koji je u 2022. godini iznosio 162.897 grla. Ovi podaci uključuju i prijave klanja goveda koja su uvezena radi klanja, pri čemu od uvoza do klanja nije proteklo više od 20 dana.

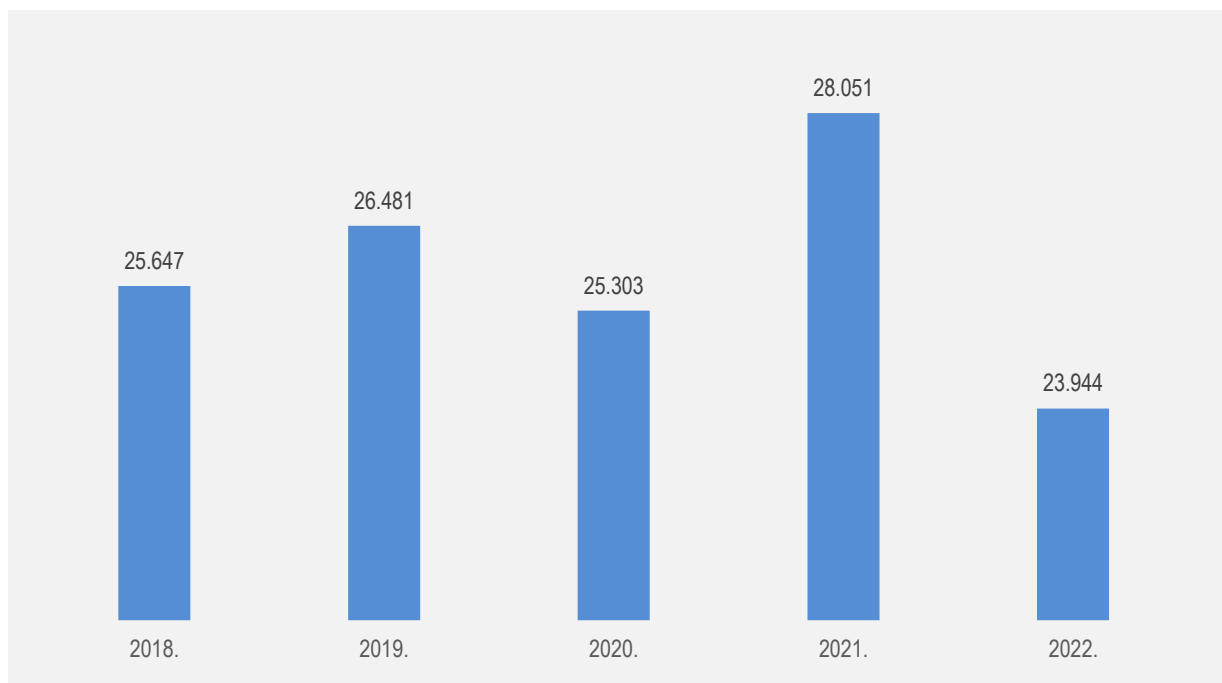
Grafikon 6. **Broj registriranih zaklanih goveda uzgojenih u Republici Hrvatskoj po mjesecima** / *The number of registered slaughtered bovine per month*

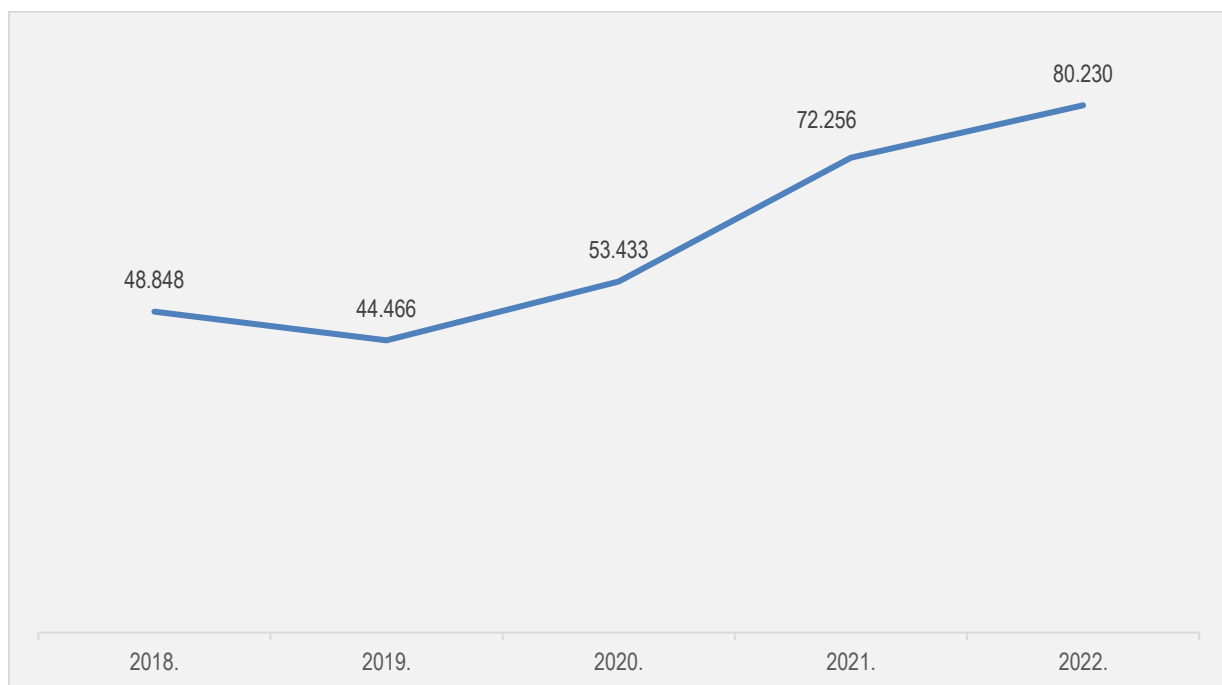
Grafikon 7. **Broj registriranih zaklanih goveda uvezenih izravno na klaonice** / *The number of registered slaughtered bovine imported directly in the slaughter houses*

Grafikon 8. Broj uginulih goveda po godinama / The number of registered deaths of bovine per year

Grafikon 9. Broj izvezenih goveda prema godinama / The number of exported bovine animals per year

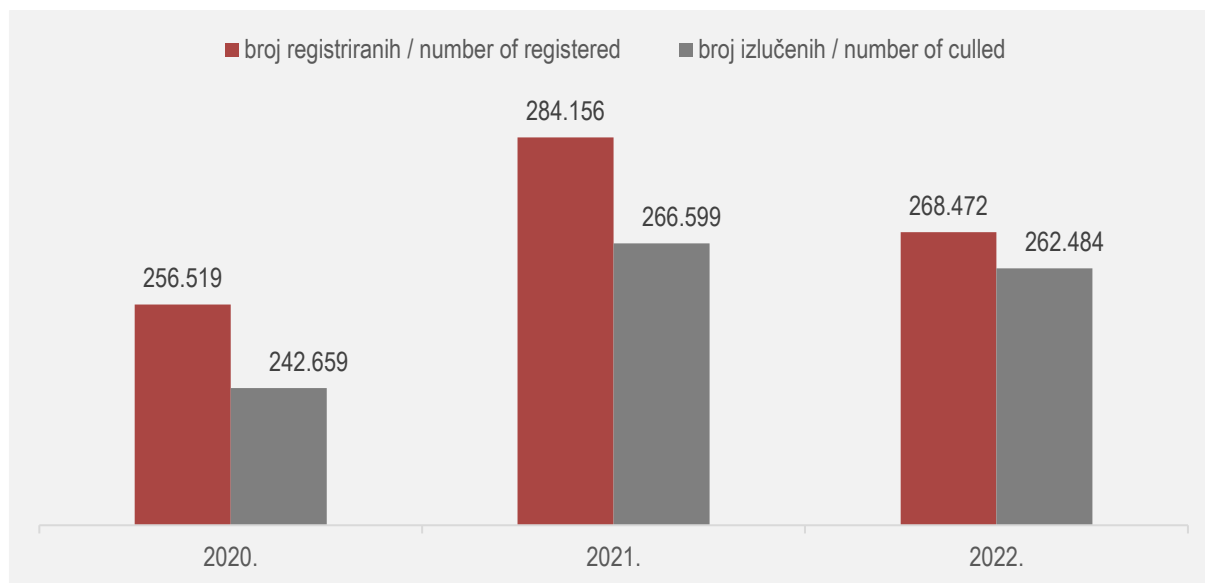
Tablica 2. Broj registriranih izvoza goveda po zemljama / The number of registered cattle exports by countries

Naziv zemlje <i>County</i>	Broj izvezenih goveda u 2022. <i>Number of cattle exported in 2022</i>
Italija	32.427
Libanon	14.696
Kosovo	14.071
Crna Gora	9.099
Bosna i Hercegovina	3.202
Austrija	2.572
Libija	1.286
Poljska	1.235
Slovenija	829
Mađarska	218
Grčka	148
Španjolska	125
Sjeverna Makedonija	99
Litva	80
Srbija	79
Njemačka	64
Ukupno	80.230

Od ukupnog broja izvezenih goveda u 2022. godini izvezeno je 8.297 krava, 40.697 junica, 28.234 juneta, 2.971 tele i 31 rasplodni bik.

Tijekom 2022. godine u Republiku Hrvatsku uvezeno je **152.390** goveda, a u istom razdoblju izvezeno je **80.230** goveda.

Grafikon 10. **Broj registriranih i izlučenih životinja od 2020. do 2022. godine**
The number of identified and culled animals in period from 2020 to 2022

Broj registriranih životinja podrazumijeva ukupan broj označenih goveda domaćeg i registriranih goveda stranog porijekla. Izlučena su sva uginula goveda, goveda zaklana u klaonicama, prisilno zaklana, ukradena / izgubljena i izvezena goveda.